

ODONTOPEDIATRIA

- Tema 1. **Odontopediatria. Introducció i concepte.**
Concepte d'Odontopediatria. Evolució històrica. Relació amb altres matèries. Especialització. Necessitats i possibilitats actuals. El pacient infantil. Ensenyament.
- Tema 2. **Història i exploració clínica.**
Terminologia en Odontopediatria. Anamnesi. Exploració clínica. Exploració radiològica. Registres complementaris.
- Tema 3. **Diagnòstic i pla de tractament.**
Conjugació de les dades clíniques obtingudes. Determinació de prioritats. Planificació del tractament: fases.
- Tema 4. **Morfologia aplicada a les dents temporals.**
Morfologia de les dents temporals en les arcades superior i inferior. Consideracions clíniques.
- Tema 5. **Altres consideracions morfològiques.**
Diferències morfològiques de les dents temporals i permanents. Consideracions clíniques.
- Tema 6. **Desenvolupament de la dentició temporal.**
Record del desenvolupament de les dents. Fases de l'erupció. Mecanismes de l'erupció. Cronologia i seqüència de l'erupció.
- Tema 7. **Oclusió i articulació de la dentició temporal.**
Components. Morfologia de les arcades temporals. Espais de primat. Plans esglaonats. Corbes de Spee i Wilson. Eixos dentals. Punts de contacte.
- Tema 8. **Recanvi dentari i erupció de les dent permanents.**
Cronologia i seqüència de l'erupció de les dents permanents. Variacions en la seqüència d'erupció. Importància clínica. Edat dentària.
- Tema 9. **Patologia associada a l'erupció dentria**
Hematoma, quist d'erupció, erupció ectòpica i anquilosi: concepte ,formes clíniques i tractament .
- Tema 10. **Problemes sistèmics que alteren l'erupció.**
Trastorns que repercuteixen sobre la fisiologia de l'erupció .Erupció prematura . Erupció retardada. Quadres més freqüents.
- Tema 11. **Anomalies de la dentició en fase de desenvolupament.**
Anomalies de nombre. Anomalies de mida. Anomalies de forma. Anomalies d'estructura. Anomalies de color.
- Tema 12. **La càries dental en el nen.**
Concepte. Etiologia. Epidemiologia. Formes clíniques. Càries del biberó. Reaccions dels teixits dentals a la càries.
- Tema 13. **Odontopediatria preventiva.**
Detecció precoç de la càries. Fluorurs. Segelladors de fissures. Higiene oral. Dieta.
- Tema 14. **Aïllament del camp operatori.**
Preparació del pacient. Instrumental necessari per l'aïllament. Mètode d'utilització. Indicacions.
- Tema 15. **Material necessari en odontopediatria conservadora.**
Instrumental utilitzat en operatòria dental. Materials de recobriment cavitari. Bases protectores de la polpa. Materials utilitzats en tractaments pulpars. Ciments. Material d'obturgació.
- Tema 16. **Operatòria en dents temporals (I).**
Restauracions de classe I. Restauracions de classe II. Variacions en funció dels materials utilitzats. Matrius.
- Tema 17. **Operatòria en dents temporals (II).**
Restauracions de classe III. Restauracions de classe IV. Restauracions de classe V. Variants de les preparacions cavitàries.

- Tema 18. **Tractament de les grans destruccions.**
Concepte. Extensió. Consideracions restauradores. Selecció del material.
- Tema 19. **Les corones d'acer inoxidable.**
Característiques de les corones d'acer inoxidable. Tipus de corones. Indicacions. Material necessari i tècnica per a la seva utilització. Consideracions clíniques. Avaluació de les corones i problemes més freqüents.
- Tema 20. **Els mantenidors d'espai.**
Indicacions per la utilització de mantenidors d'espai. Tipus de mantenidors d'espai. Valoració clínica.
- Tema 21. **Patologia oral en nens.**
Lesions blanques: candidiasi, lesions traumàtiques, llengua geogràfica i leucoplàsies. Tumoracions sublinguals: rànula. Tumoracions labials: mucocele. Úlceres intraorals: gingivo-estomatitis herpètica i úlceres aftoses.
- Tema 22. **Problemes parodontals en odontopediatria**
Característiques del teixit parodontal en el nen. Gingivitis. Parodontitis prepuberal. Parodontitis juvenil. Tractament parodontal. Prevenció. Interrelació amb el periodon. Criteris de derivació de pacients.
- Tema 23. **La por i l'ansietat en el pacient infantil**
La introducció del nen en l'odontologia. Por i ansietat en el nen. Factors predisposants. Conseqüències de la por i de l'ansietat. Actuació de l'odontòleg i dels auxiliars.
- Tema 24. **Control de la conducta en la consulta odontopediàtrica**
Objectius del control de la conducta. Tècniques de comunicació. Tècniques de modificació de la conducta. Tècniques d'enfocament físic. Tècniques prohibides. Selecció de la tècnica.
- Tema 25. **Factors que determinen la col·laboració del nen**
Característiques dels nens en les diferents edats. Influència dels pares. Presència del pares en els tractaments. Pautes d'actuació per a les diferents edats.
- Tema 26. **L'anestèsia local en odontopediatria**
Característiques dels anestèsics locals. Tipus d'anestèsics locals. Càlcul de les dosis. Interacció amb altres medicaments. Anestèsia tòpica. Tècniques d'anestèsia en odontopediatria.
- Tema 27. **Precaucions amb l'anestèsia local en odontopediatria**
Reaccions al·lèrgiques. Toxicitat. Complicacions locals. Complicacions generals. Actuació de l'odontòleg davant els diversos problemes que poden sorgir.
- Tema 28. **La polpa en dents temporals i permanents joves**
Diagnòstic de l'estat pulpar. Diferències entre dents temporals i permanents. Objectius de la teràpia pulpar. Pulpitis reversible i irreversible. Protecció pulpar indirecta i directa.
- Tema 29. **Tractaments pulpars en dentició primària**
Pulpotomia o biopulpectomia parcial: indicacions, contraindicacions i tècnica. Tractament dels conductes radiculars: biopulpectomia total i tractament de les necrosis. Indicacions, contraindicacions i tècnica. Problemes potencials amb la utilització del formocresol i alternatives.
- Tema 30. **Tècniques d'apicogènesi i apicoformació**
Apicogènesi. Apicoformació. Concepte. Indicacions. Tècnica. Consideracions relatives a la formació de les dents.
- Tema 31. **Lesions traumàtiques en dentició primària**
Etiologia. Epidemiologia. Història. Exàmens extraoral, intraoral i radiogràfic. Classificació. Diagnòstic. Tractament. Seqüeles.

- Tema 32 **Lesions traumàtiques en dentició permanent jove**
Etiologia. Epidemiologia. Història. Exàmens extraoral, intraoral i radiogràfic. Classificació. Diagnòstic. Tractament. Complicacions. Ferulitzacions.
- Tema 33 **Tècniques quirúrgiques en odontopediatria: l'extracció**
Indicacions. Factors que cal tenir presents. Preparació psicològica. Tècnica de l'extracció. Instruccions postoperatòries. Complicacions.
- Tema 34 **Tècniques quirúrgiques en odontopediatria: altres tècniques quirúrgiques**
Pericoronitis. Frens bucal: labial superior i inferior, lingual. Supernumeraris. Dents incloses. Apicectomies. Biòpsies. Interrelació amb el cirurgià oral.
- Tema 35 **Pròtesi en odontopediatria**
Consideracions generals. Causes de pèrdua dental. Avantatges de la utilització de les pròtesis. Pròtesi parcial amovible. Pròtesi parcial fixa. Pròtesi completa. Problemes amb les pròtesis.
- Tema 36 **Problemes orals en neonatologia**
Presència de dents en nou nats: etiologia, histologia, avaluació clínica i tractament. Problemes associats amb la intubació en neonatologia: intubació endotraqueal, intubació orogàstrica. Prevenció de les complicacions.
- Tema 37 **Lesions per maltractaments en odontopediatria**
Concepte. Epidemiologia. Causes. Diagnòstic. Tractament. Seqüeles. Prevenció. Aspectes legals.
- Tema 38 **Principis fisiològics en odontologia pediàtrica**
Record farmacocinètic: administració, absorció, distribució farmacològica, sensibilitat del receptor, metabolisme i excreció. Diferències fisiològiques i anatòmiques: mida corporal, líquids corporals, sistema respiratori, sistema cardiovascular, sistema hepatorenal.
- Tema 39 **Medicació en la infància**
Dolor: factors que cal considerar. Clínica del dolor. Analgèsics, antiinflamatoris, antibiòtics: selecció, mecanisme d'acció, característiques, reaccions adverses, dosis pediàtriques.
- Tema 40 **La prevenció de l'endocarditis bacteriana**
Concepte. Justificació de la profilaxi. Risc relatiu d'infecció: risc molt alt, alt, moderat i baix. Tractaments odontostomatològics.
- Tema 41 **Sedació odontopediàtrica**
Analgèsia. Sedació conscient. Sedació profunda. Objectius de la premedicació. Selecció del pacient. Vies d'administració.
- Tema 42 **La utilització d'òxid nítrós**
Característiques de l'òxid nítrós. Maneres d'actuar. Indicacions. Contraindicacions. Utilització clínica.
- Tema 43 **Tractaments sota anestèsia general**
Concepte. Indicacions. Contraindicacions. Riscs. Preparació del pacient. Procediment clínic.
- Tema 44 **Odontopediatria en nens amb necessitats especials I: odontologia en el pacient infantil discapacitat psíquic**
Retard mental. Síndrome de Down. Autisme. Trastorns generalitzats del desenvolupament no autista. Esquizofrènia de la infància. Trastorn bipolar.
- Tema 45 **Odontopediatria en nens amb necessitats especials II: odontologia en pacients amb alteracions del sistema nerviós**
Síndrome del nen hiperactiu. Epilèpsia. Paràlisi cerebral infantil.
- Tema 46 **Odontopediatria en nens amb necessitats especials III: patologia sistèmica en odontopediatria**

- Oncologia. Trasplantaments. Malalties hematològiques. Patologia cardíaca. Fibrosi quística. Sida. Diabetis *mellitus*.
- Tema 47 **L'articulació temporomandibular en el pacient infantil**
Concepte. Anatomia i embriologia. Patologies de l'articulació temporomandibular (ATM): congènites i adquirides. Síndrome de disfunció temporomandibular. Exploració de l'ATM. Proves complementàries.
- Tema 48 **Emergències mèdiques en odontopediatria**
Història clínica. Equip per a les emergències mèdiques. Quadres clínics. Prevenció i tractament dels diversos quadres clínics.
- Tema 49 **Urgències odontològiques infantils**
Abans de les visites i dels tractaments odontopediàtrics: derivades del procés dolor-infecció; relacionades amb l'erupció dental, traumatismes, ingestió o aspiració de cossos estranys; lesions per aparells, i cremades.
Durant les visites i els tractaments odontopediàtrics: fractura de l'agulla, complicacions durant l'exodòncia, complicacions relacionades amb tractaments pulpars, aspiració de cossos estranys i utilització inadequada de la sedació.
Després de les visites i dels tractaments odontopediàtrics: trastorns relacionats amb les dents, trastorns relacionats amb els teixits tous.

BIBLIOGRAFIA

- BOJ, J. R.; CATALA, M.; GARCÍA-BALLESTA, C.; MENDOZA, A. Odontopediatria. Ed. Masson. Barcelona. 2004.
- BOJ, J. R.; ESPASA, E. Libro de prácticas preclínicas de odontopediatria. Universitat de Barcelona. Barcelona. 2001.
- GARCÍA-BALLESTA, C.; MENDOZA, A. Traumatología oral en odontopediatria. Ed. Ergón. Madrid. 2003.
- PINKHAM, J. R. Odontología pediátrica. Ed. Interamericana. Madrid. 2001.